

MATO LEŠĆAN (1936. – 1991.)

(Uz 25. obljetnicu smrti)

Mato Leščan, glazbeni odgojitelj, orguljaš i skladatelj, jedan je od poznatijih hrvatskih, crkvenih glazbenika XX. stoljeća. Rođen je u Đurđevcu 25. veljače 1936. Osnovnu je školu završio u rodnom gradu, a gimnaziju u Dječaćkom sjemeništu u Zagrebu 1954. Kao sjemeništarc pjevao je u Dječaćkom katedralnom zboru, kojim je ravnao maestro Albe Vidaković.

S Studirao je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu (dvije godine), na Filozofskom fakultetu u Zagrebu francuski i njemački jezik (četiri godine) i konačno na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, gdje je diplomirao na teoretsko-nastavničkom odjelu 1964. Tijekom studija glazbe pohađao je satove orgulja kod prof. Domagoja Andrića i prof. Vlaste Hranilović.

Kao završeni glazbenik najprije je djelovao kao glazbeni odgojitelj u Srednjoj glazbenoj školi »Vatroslav Lisinski« u Bjelovaru, a potom u Osnovnoj školi »Miroslav Mrkša« u Sv. Klari. Akademsku godinu 1969./1970. proveo je u Rimu na Papinskom institutu za crkvenu glazbu studirajući kompoziciju, improvizaciju i harmonizaciju gregorijanskog korala kod prof. Domenica Bartoluccija. Usto je studirao još orgulje u klasi prof. Ericha Arndta, titularnog orgu-

ljaša bazilike sv. Petra i docenta na Papinskom institutu za crkvenu glazbu.

Godine 1970. vratio se u Zagreb, gdje je djelovao kao profesor na Glazbenoj školi »Vatroslav Lisinski« te istodobno u Interdijecezanskoj srednjoj školi na Šalati i u Institutu za crkvenu glazbu pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Razdoblje ponovnog boravka u Zagrebu bilo je zasigurno najplodnije razdoblje njegova umjetničkog rada. Zapažen je kao izvrstan profesor na objema školama i na Institutu za crkvenu glazbu. Uspješno je sudjelovao u različitim pothvatima Instituta: kao koncertni majstor i kao znanstvenik. Od koncerata treba svakako spomenuti onaj koji je Institut za crkvenu glazbu održao u organizaciji Koncertne direkcije 1972. godine. Na tom se koncertu Mato Leščan predstavio kao zreli koncertni majstor na orguljama. Kao znanstveni

djelatnik sudjelovao je na svim znanstvenim skupovima i spomenima koje je organizirao Institut za crkvenu glazbu. Od poznatih radova vrijedno je spomenuti: *Skladateljski profil Albe Vidakovića* (1969.), *Harmonizacija crkvenih popjevaka u pučkom duhu* (1969.) te *Božidar Širola, skladatelj misa* (1977.). Najznačajniji i najveći njegov doprinos u crkvenoj glazbi je njegov skladateljski opus. Osobito uspješan kao skladatelj malih liturgijskih oblika, on je našem hrvatskom obnovljenom bogoslužju darovao oko četrdeset poklika i antifona s psalmima. Pripada broju velikih skladatelja crkvene glazbe koji su u liturgijskim pjesmaricama zastupljeni s više od pedeset glazbenih jedinica. Među crkvenim i liturgijskim skladbama nalazi se i četveroglasna skladba *Šator si Božji*, himna mostarskoj katedrali (koju je skladao na zamolbu Nike Luburića, tadaš-

njeg i današnjeg *regensa chori* Katedralnog mješovitog zbora »Marija« u Mostaru), a za koju je tekst napisala s. Marija od Presvetog Srca. Skladao je također motete, mise i skladbe za orgulje. Kao glazbenik, osobito kao crkveni glazbenik, Leščan je u Zagrebu neprestance rastao. Postao je, kao čovjek i kao glazbenik, osoba povjerenja, nada naše postsaborske liturgijsko-glazbene obnove.

Međutim, dogodilo se da je otišao u Njemačku, nadajući se, vjerojatno, boljem životu. Godine 1977. odlazi u Frankfurt na Majni. Prvotno radi stručnog usavršavanja kod profesora C. F. Hartmana, a potom se nastanio i djelovao kao orguljaš i pastoralni suradnik u Hrvatskoj katoličkoj misiji. Hrvatski katolički puk je bio oduševljen njegovim umijećem i sviranjem na

orguljama. U tom su razdoblju također nastale i mnoge njegove crkvene skladbe. Glazbeno je uredio novu crkvenu pjesmaricu *Slavimo Boga* i njezin kantual (orguljsku pratnju), koji je posmrtno izišao iz tiska. Utemeljio je i vodio zbor Hrvatske katoličke misije koji i danas kao spomen i zahvalu nosi upravo njegovo ime. Kao voditelj zbora poučio je stotine mladih u lijepom pjevanju i sviranju. Želja mu je bila da hrvatski puk što bolje nauči liturgijsku pučku popijevku.

Premda je bio veoma poznat i priznat živio je tiho, povučeno i nenametljivo. Volio je glazbu, posebice crkvenu glazbu. Volio je i Hrvatsku, ponajvećma glavni grad Zagreb. Toliko ga je volio da je dan prije prerane smrti u bolesničkom krevetu napisao *Pjesmu Zagrebu*. Mato

Leščan je umro 18. ožujka 1991. godine u Frankfurtu. Pokopan je na Mirogoju, u Zagrebu, 22. ožujka i tako se na kraju vratio u svoj voljeni grad, iz kojeg je bio otišao. Pogrebne obrede je vodio dr. Đuro Kokša, zagrebački pomoćni biskup, u asistenciji mons. Vladimira Stančkovića i naddušobrižnika fra Bernarda Dukića, a pjevao je zbor Glazbene škole »Vatroslav Lisinski« i zbor Instituta za crkvenu glazbu u Zagrebu. Ispratili su ga njegovi najmiliji, a i mnoštvo onih koji su ga cijenili i poštovali i kojima je za uspomenu ostavio glazbu neprolazne ljepote. Neka i ovaj podsjetnik i spomen bude poticaj većoj nazočnosti Leščanova opusa i njegove ostavštine u hrvatskoj glazbi.

Gregorijanska nadahnuća

Zbirka mo. Miroslava Martinjaka – nadahnutu gregorijanskom glazbenom baštinom – sadrži tridesetak obrađenih skladbi koje su namijenjene za puk, mješoviti i muški zbor. Izdanjem te zbirke autor želi potaknuti očuvanje gregorijanske arhaične baštine, koje je neprocjenjivo blago rimokatoličke Crkve, a čijom se interpretacijom jednoglasnih gregorijanskih melodija i mješovitoga zbornog pjevanja uključuje zbor i puk te se na taj način daje mogućnost i poticaj na aktivnije sudjelovanje u liturgiji.

Nedvojbeno je to vrijedna zbirka, plod autorova dugogodišnjega stručnog i umjetničkog rada kao profesora na visokim učilištima, koji je dao veliki doprinos crkvenoj i liturgijskoj glazbi Crkve u Hrvata.

